

JOSEP M. COLOMER i FOSSAS

50 anys d'excursionisme a Campdevàrol

Grup Excursionista de Campdevàrol. Campdevàrol (2009)

Sempre resulta gratificant ressenyar un llibre com el que avui ens ocupa. L'excursionisme ha estat i és un fenomen ple de gratificacions socials i personals.

Deixant de costat la relació personal amb l'autor i amb la temàtica, cal assenyalar que l'excursionisme ha estat al Ripollès una activitat a la qual encara avui no s'ha donat tota la importància que mereix. L'excursionisme ha estat una escola de ciutadania i civisme, un vehicle d'integració social i un motor, sempre engreixat, d'iniciatives populars (des d'aplecs fins a competicions).

El Ripollès, donades les seves característiques orogràfiques i la proximitat amb la gran conurbació barcelonina, ha estat una comarca molt apta per a l'expansió excursionista catalana. Però, com és el cas, podem parlar d'una activitat excursionista interna, no manllevada, d'una gran importància i qualitat. Quasi cada poble gran de la comarca té el seu club excursionista, i alguns pobles relativament petits també compten amb una entitat d'aquestes característiques.

El llibre que avui ressenyem no ha tingut una difusió gaire extensa, ja que fou distribuït internament entre els membres del club excursionista i en el marc local de Campdevàrol.

Però malgrat la humilitat que això demostra, he de dir que es tracta d'un producte ben treballat i, en la mida de les possibilitats, d'una mostra d'estima, d'investigació, de recull de les dades essencials de la vida de la institució.

Ja fa uns anys, Alexandre Roca i Remolins va publicar *L'Excursionisme a Ripoll* (1996). Anem, doncs, bastint una història de les entitats excursionistes del Ripollès, que molt segurament caldrà emprendre algun dia d'una manera global i comarcal.

En el llibre de Roca, volgudament, no es remuntava més enllà de la darrera Guerra Civil. Colomer, crec que amb molt d'encert, fa una aproximació a la prehistòria del Grup Excursionista Campdevàrol, tot recordant un article d'abril de 1930, publicat a la revista local *El Martinet*, signat per Nyap, on es feia una crida a l'excursionisme.

I és un encert, a continuació, recordar una intervenció d'Àngel Font en el programa commemoratiu del VI Aniversari de la UEC de Campdevàrol, on es fa un repàs dels il·lustres campdevanolencs relacionats amb l'excursionisme. Primer, mossèn Eudald Jolis, un membre del grup de folkloristes de Ripoll, que va

a a a

participar en la confecció del *Cançoner del Ripollès* i que és esmentat per Francesc Graells i Bofill (1856-1924) en les notes manuscrites «Reseñas de excursiones pirinencas fetas per mi des de 1891», on explica setze excursions fins a 1903. Jolis es troba entre els expedicionaris que feren la ruta Vidabona–Sant Amand–Saltor el juny de 1896; la d'Olot–Noguer de Segueró–Mare de Déu del Mont el gener de 1897; Saltor–Taga–Bruguera el juny de 1897; Canigó–Perpinyà el juliol de 1897; Montgrony–Forat de Sant Hou el març de 1898; Dòrria–Puigmal–Núria el juliol de 1898; Sant Miquel del Fai el gener de 1899; Carlit i estanys el juliol de 1899; Puigllançada el juliol de 1902; Núria, per Pasqua, l'abril de 1903; i, finalment, les Preses i Puigsacalm el setembre de 1903. Es tracta sense cap dubte, com Eudald Jolis, d'un excursionista de la primera fornada.

També s'esmenten en el llibre de Colomer alguns personatges que cal no oblidar: Joan i Josep Fosses, que el 6 d'agost de 1901 varen participar en la primera baixada a l'avenc de Sant Hou, amb mossèn Font i Sagué, i finalment, Joan Orriols, el primer guarda i fondista del xalet-refugi d'Ulldeter (1909).

Campdevàrol va tenir una entitat precursora del Grup Excursionista Campdevàrol, creat el 1971. L'any 1959 es va crear una delegació de la Unió Excursionista de Catalunya. Però Colomer no té cap inconvenient a recordar que abans d'aquestes dates molts campdevanolencs havien estat membres del Grup Tallaferro de Ripoll, de l'Agrupació Excursionista La Rama o del Club Excursionista Pirinenc de Ripoll; per exemple, Josep Casadesús o Manel Morera.

El llibre de Josep Maria Colomer és una bona recopilació de tots els materials i dates que conformen la vida d'una entitat com el Grup Excursionista Campdevàrol. I és aquest un mèrit, malgrat les mancances que pot tenir el llibre. Moltes vegades els arxius administratius i històrics de les nostres entitats no són pas un prodigi d'atenció acurada i de registre constant de les dades que genera la vida d'una entitat.

Voldria acabar aquesta ressenya d'un llibre senzill, però important i interessant, reclamant més atenció al paper de l'excursionisme al Ripollès, que a més d'una escola cívica, ha estat el vehicle per a un coneixement més profund del territori, del país i de la seva cultura, material i immaterial.

Antoni Llagostera Fernández